

Otvorenje Tyrševa doma

Dne 24. i 25. maja provela je zlatna Praha svečane dane proslavljajući sokolski rad i sokolsku požrtvovnost. U prisutnosti zastupnika celokupnoga slovanskoga Sokolstva otvoren beše svečanim načinom Tyršev dom, podignut za poslovanje i odgoj Sokolstva. Jugoslovensko Sokolstvo učestvovalo je na toj svečanosti po delegaciji od 80 zastupnika starešinstva i župa JSS. Svoje zastupnike otposlale su sledeće župe: Ljubljana, Celje, Maribor, Kranj, Novo mesto, Zagreb, Rijeka, Bjelovar, Osijek, Beograd, Tuzla, Split, Skoplje, Novi Sad. Delegaciju su vodila starosta br. Engelbert Gangl i načelnik br. Miroslav Ambrožič.

Slavnost otvorenja Tyrševa doma počela je u subotu jutro otkrićem spomenploče dr. Tyršu, koja bi se bila smestila na ono kobno mesto u Otzu, gde je dr. Tyrš umro, da se tome nisu protivili Nemci. Ta je ploča otkrta svečano u prisutnosti zastupnika svega Sokolstva. Brat starosta dr. Scheiner ocrtao je u zanosnom govoru velika dela dr. Tyrša, našto je bila svečanost zaključena te se je odmah zatim vršila prva sednica funkcionara češkoslovačkoga i jugoslovenskoga Sokolstva.

Ta se je sednica vršila u prostorijama Tyrševa doma, a bili su na njoj zastupnici sviju župa ČOS. i jugoslovenska delegacija u potpunom broju. Sednicu je otvorio brat starosta dr. Scheiner, našto je bio izabran za pred-sednika toga zborovanja starosta JSS. br. Gangl, a za njegovog namesnika br. Stěpánek.

Na sednici bilo je podato osam dobrih referata o radu sokolskih funkcionara; nakon referata razvila se je živahna debata. Odreden je pravac za skupni rad ČOS. JSS., što će biti za budućnost od velikoga zamašaja.

Iza te sednice vršio se sastanak zastupnika JSS. s članovima akademskoga društva «Jugoslavija» u Strakovoj akademiji. Sastanak je urodio povoljnim uspesima.

Kod svečanosti otvorenja Tyrševa doma učestvovali su i zastupnici poljskoga Sokolstva i izaslanstvo ruskoga Sokolstva. Kao zastupnici Saveza lužičkosrpskih Sokola došla su br. Šajbah i dr. Šleca. Sem toga bejahu na svečanosti zastupnici francuskih gymnasta g. Wachmar i veliki prijatelj Sokolstva Sansboeuf. Českoslovačko Sokolstvo učestvovalo je na toj svečanosti u velikom broju; svaka je župa poslala svoje delegate.

Prava je svečanost otvorena bila u subotu 24. maja naveče u novoj vežbaoni Tyrševa doma. Tu se je vršila svečana akademija; vežbaonu su napunili do zadnjega kutića pozvani gostovi i članstvo. Posebnu su pozornost na akademiji svratili na se telovežbeni nastupi članova i članica. Osobito je imponiralo rediteljstvo.

U nedelju 24. maja ujutru išli su zastupnici JSS., zastupnici poljskoga Sokolstva te zastupnici ruskoga i českoslovačkoga Sokolstva na Tyršev grob, da počaste uspomenu ustanovitelja Sokolstva Fügnera i Tyrša. Na grobu su progovorili br. dr. Urban za ČOS. i br. Gangl za JSS., uime poljskoga Sokolstva govorio je br. Klos a za rusko Sokolstvo dr. Vergun. Delegacija JSS. i Poljaci položili su na grob venac s napisima. Poljska i jugoslovenska delegacija posetiše grob neznana vojnika i položiliše nanj vence; tu je govorio u ime Sokolstva br. Gangl. Istoga dne prepodne, dok se je sakupljalo Sokolstvo za pohod po Pragu, sabrao se u Tyrševu domu odbor ČOS., da proslavi

velikoga prijatelja Sokolstva Franceza Sansboeufa. U prijamnoj dvorani Tyrševa doma pozdravio je starosta ČOS. staroga muža; Sansboeuf, duboko ganut, zahvalio se. Iza toga bratskoga pozdrava izručio je starosta JSS. br. Gangl zgodnim nagovorom plakete JSS. bratu dr. Scheineru, br. dr. Vaničku i Štěpánku. Odmah zatim bejaše prijavljen dolazak prezidenta republike dr. Masaryka, koji je dospio u Tyršev dom tačno u napovedani sat a pratili su ga predsednik vlade ministar Švehla, kancelar dr. Šamal i drugi. Prezidenta su primili dr. Scheiner, Mašek i Štěpánek; načelnica ČOS. sestra Milada Mala ponudila mu je kruh i sô i pozdravila ga na ulazu u Tyršev dom. Nato je išao prezident u pratnji celoga odbora ČOS. i zastupnika starešinstva JSS. u vežbaonu Tyrševa doma, gde se je obavilo svečano otvorenje Tyrševa doma u nazočnosti velikoga broja Sokolstva. Uz veliko oduševljenje prisutnih otvorio je Tyršev dom svemu Sokolstvu brat starosta ČOS. dr. Scheiner, koji je oduljim govorom istaknuo veliko značenje Tyrševa doma što ga izručia Sokolstvo na službu celokupnome českoslovačkome narodu. Lep bejaše nastup ženskoga naraštaja žiškovskoga Sokola, koji je izveo poklon dr. Miroslavu Tyršu. Iza te svečanosti podao se je prezident u pratnji sviju prisutnih ministara i zašupnika diplomacije u svečanu dvoranu, otkle je motrio dolazak Sokolstva, koje je počelo u tom trenu ulaziti u Tyršev dom. U dugim nepreglednima redovima pomicalo se je Sokolstvo Pragom; Pražani su velikim oduševljenjem pozdravljali Sokolstvo te se je ponovno pokazalo, da je Prag sokolski. Pohod gradom trajao je celi sat. Prekrasan beše pogled, kad je četverored za četveroredom dolazio na letno vežbalište Tyrševa doma i kad je nebrojeno mnoštvo neprestance burno i oduševljeno pozdravljalo osloboditelja prezidenta republike Masaryka. Broj učesnika Sokolstva kod te svečanosti narastao je do 15.000 ljudi. Na znak načelnika dr. Vanička zasvira sokolski orkestar Ouverturnu k Smetanovoj Libuši, našto je brat Scheiner u svom govoru istaknuo veliku važnost Tyrševa doma za Sokolstvo i izručio ga svemu slovanskome Sokolstvu na službu. Zatim je preuzeo br. dr. Vaniček, načelnik ČOS., u ime načelstva nove vežbaone i pozvao Sokolstvo, osobito vežbače, na rad.

Držali su još govore u ime grada Praga primator dr. Baksa, u ime vlade ministar Uderžan, u ime franceskih gimnasta g. Wachmar, za JJS. br. Gangl, za poljsko Sokolstvo br. Klos, za Ruse dr. Vergun i za Lužičke Srbe dr. Šleca. Time je bio završen ogromni sokolski tabor, i silno se Sokolstvo uz burno oduševljenje razišlo na određene mu prostore.

Istog dana popodne vršile su se u Tyrševom domu svečane akademije. Tyršev dom bejaše otvoren, da si ga uzmogne svatko razgledati. Kao zaključna svečanost vršila se uveče na Slovanskom otoku slovanska beseda, gde su se združili svi zastupnici slovanskoga Sokolstva; bilo je uz veliko oduševljenje izrečeno mnogo lepih sokolskih misli. Za Jugoslovene govorio je br. dr. Lazar Car. Jugoslovensko Sokolstvo ogledalao je narednoga dana Prag te se je naveče odvezlo u domovinu.

Izveštaj prosvetnoga odbora JSS. skupštini JSS.

22. marta 1925. u Brodu na Savi.

Predsednik saveznoga prosvetnoga odbora br. dr. Jovan Hadži podao je dne 9. februara 1925. svoju ostavku radi bolesti, zato izveštujem ja, kao njegov namesnik, o prosvetnom radu u prošloj dobi.

Savezni prosvetni odbor konstituirao se je iza glavne skupštine, koja se vršila u Ljubljani dne 23. marta 1924. i koja je poverila vodstvo prosvetnoga rada br. dr. Hadžiju, ovako: Predsednik dr. Hadži, njegov namesnik i knjižničar Bajželj, tajnik Čermak, urednik «Sokolskog Glasnika» M. Ambrožič, zastupnici T. O. Kuščer i Govekarjeva, zastupnik lekarskog odeljenja

dr. Košir, zastupnik gospodarskog odeljenja dr. Rupnik, arhivar Miklave; članovi: Gangl, dr. Fux i Jeras.

Načelno stanovište, koje bejaše čitavo vreme prosvetnome odboru u njegovu radu i tvorenju novih uputa i odredbi putokazom za vršenje prosvetnoga rada u svim sokolskim jedinicama ono isto je, koje je bilo već prije višeputa naglašeno i formulovano. To načelo je sada i mora da ostane i ubuduće: Sokolski prosvetni rad idejni je uzgoj sokolskoga članstva, naraštaja i dece. Idejni uzgoj mora da bude — što je i u bistvu sokolske ideje same tačno označeno, te u tom pogledu ne može biti u našoj organizaciji nikake dvojbe i nikakva principielnoga pitanja — u najužem savezu s telesnim uzgojem, što znači, da su obe uzgojne grane među sobom nerazdružive i da mora biti čitav sokolski rad tako ureden, da telesni uzgoj podupire idejni uzgoj i obratno. Naša su sokolska glasila o toj stvari već mnogo raspravljala te imamo glede toga načela nekoliko lepih rasprava, osobito u «Sokolskom Glasniku» i sve naglasuju isto, a to je skupnost i nerazdruživost vežbališta i prosvete. Dakako tim principom ne će sokolski prosvetni odbor nikako da izreče stanovište, da je prosvetni rad isključivo zadaća tehnički naobraženoga članstva i da je sokolski prosvetni rad namenjen samo članovima vežbačima. Sokolska ideja potrebna je svemu članstvu, pa i onome, koje ne polazi naših vežbališta, ovima još više nego onima koji se sedmično uzgajaju na vežbalištima. Istotako treba da prosvetni rad vrše i nevežbači, jer su katkada i sposobniji za to.

Savezni je prosvetni odbor smatrao jesensko i zimsko doba najzgodnijim vremenom za uspešni prosvetni rad, zato je odmah iza poslednje glavne skupštine usredotočio čitavi svoj rad na organizacije prosvetnoga rada, a ne na upute i odredbe pojedinim jedinicama, kako da rade u prosvetnoj struci. Uspeh toga poslovanja bili su poslovnici za savezni, župski i društveni prosvetni odbor. Poslovnici su sastavljeni na principu široka okvira, da ima svaki župski prosvetni odbor, a i društveni, otvoreno polje, da po svojim silama i prema lokalnim potrebama zasnuje što intenzivniji rad. Sve poslovne preradilo je nato još organizaciono odeljenje te ih dovelo u sklad s pravilima i s radom drugih odeljenja, što ih ima sokolska organizacija. Tako pripremljenu građu donesli smo pred drugi jugoslavenski sokolski sabor, koji je u posebnoj prosvetnoj sekciji pretresivao organizaciju prosvetnoga rada. Sabor je u svem odobrio principe saveznoga prosvetnoga odbora, poslovnici su bili potvrđeni uz neznatne promene. Time je najširi sokolski forum odobrio prosvetni program i način njegova vršenja, što sve sadržavaju poslovnici.

Dve struke imao je savezni prosvetni odbor pred očima i smatrao ih je osobito važnim potporama za širenje sokolske prosvete, i to živu reč i pisano slovo (štampa). U prvu struku spadaju najrazličitija predavanja, kako ih navada društveni poslovnik, u drugu struku spada pako sokolska štampa, a to su sokolski listovi i sokolske knjige, za čije se raspačavanje i čitanje moraju briniti prosvetni odbori.

Suvišno bi bilo da govorim o važnosti tih dveju struka, pošto se o tom raspravljalo ponovno po našim listovima i na skupštinama. Kako si mi pomišljamo podelu predavanja, razvida se iz društvenoga prosvetnoga poslovnika, što je u knjizi «Organizacija JSS». Župski i društveni predsednici dobili su dosta pobuda za rad, ako su ozbiljno shvatili zadaću, što su ju dragovoljno preuzeli na svoja pleća.

Da bi pako uza sve te upute podali još tačnijih saveta, savezni je prosvetni odbor, po želji sabora, izradio potanji minimalni program za ovogodišnju zimsku dobu. Taj program sadržava samo deset predavanja, koje će društveni prosvetni odbori preraditi za pet zimskih meseci tako, da dodu na mesec dva predavanja. Teme za minimalni program izabrane su tako, da tvore temeljne nauke o sokolskoj ideji i s kojima treba da se upozna svaki

član. Namišljeno je bilo, da bi se minimalni program od godine do godine raširivao i popunjavao, da se polako izobrazí čitavo članstvo u sokolskoj ideji do savršenosti. Uz taj najvažniji rad izradio je odbor također program za savezni dan i za sokolske zakletve, što su se morale izvršiti onoga dne.

O ostalom radu prosvetnoga odbora čini mi se da nije potrebno da vam govorim, jer ste o svemu tomu poučeni iz izveštaja, što ih donša naše osrednje glasilo «Sokolski Glasnik», gde su izneseni i izvaci iz zapisnika sednica.

Na današnjoj skupštini ne mogu, žalibože, da izvestim o uspesima prosvetnoga rada u Jugoslovenskom Sokolskom Savezu, jer je ta slika saveznomu prosvetnomu odboru još nejasna. Organizirati smo morali sokolsku prosvetu po društvima ove zime pa ćemo videti, jesu li društveni prosvetni odbori na visini svoje zadaće, to jest, videt ćemo, jesu li izvršili minimalni program te dobe. Izvešća o ovogodišnjem prosvetnom radu ne mogu biti jošte zaključena, jer se rad te dobe završava jedva krajem marta. Župe i društva dobit će početkom aprila posebne tiskanice s pozivom da ih popune, pa će se onda razvideti čitavi prosvetni rad, ovršen minule godine. Na osnovi tih izvešća dobit ćemo pregled, u koliko i kako su društveni prosvetni odbori ispunili svoje dužnosti pa ćemo moći da klasificiramo napredak u sokolskom prosvetnom radu. Iz toga bit će nam jasno, gde i kako da priskočimo u pomoć, da prosvetni rad napreduje. U tom smo pogledu dakle još uvek na početku organizacije, koja će stalno u prvoj godini pokazati još mnogo nedostataka. I ako ne budu ta izvešća baš razveseljiva, neka budu bar savesna i tačna, jer baš netačnost pojedinaca čini centralnim funkcionarima najvećih poteškoća i ogorčava im tako mučan i težak rad. Moram da spomenem, da župski prosvetni odbori dosada nisu učinili svoje dužnosti. Naloženo im je naime bilo, da izveste Savez do 31. decembra 1924. o uspehu proslave 1. decembra. Ali niti jedna župa nije dosada poslala toga izvešća, i tako smo o moralnom uspehu novoga sokolskoga praznika uopšte neupućeni. Po svoj prilici nije krivda ni na župskim prosvetnim odborima, jer ako nisu od društvenih prosvetnih odbora dobili izvešća, ne mogu ni nas izvestiti.

Kako je iz izvešća o župskim glavnim skupštinama razvidno, nisu društva provela ni društvenoga programa onako kako im je bila dužnost. Šteta, da na župskim skupštinama, gde su predsednici župskih prosvetnih odbora podali svoja izvešća, nije bilo onih članova, koji su odgovorni za društveni prosvetni rad. Trebat će, da župe pozovu na odgovornost sva ona društva, koja nisu učinila svojih dužnosti.

Župski prosvetni odbori, koji imaju glavnu zadaću da organizuju prosvetni rad u svojem području, neka se late toga posla svom energijom i neka vazda i svuda bodre podređene organe na samostalan rad. Sada je prosvetna organizacija tako tačno fiksirana, da imaju društva svojim poslovniciama jasno označen put do željenoga cilja. Knjiga «Organizacija JSS.» pokazuje toliko rada i inicijative, da nije treba društvima da čekaju opomene i upute odozgo. Neke znadu, da je u prvom redu njihova dužnost, da učine sve što im propisuje prosvetna organizacija, i da im savezni i župski prosvetni odbor ne mogu da podaju sve: u vlastitom i slobodnom radu osiguran je napredak sokolske prosvete. Ponajviše neka paze društva da se drže predavanja i da se uzgoje dobri predavatelji o sokolskoj ideji. Župe treba da sastave popis dobrih predavatelja i neka sabiraju dobra predavanja pa će tako imati predavatelja za sebe i za druga društva koja ih nemaju.

Župe neka dobra predavanja pošalju saveznom prosvetnom odboru, koji će se pobrinuti da dođu štampu. Tako ćemo međusobnim i uzajamnim potpomaganjem dignuti sokolsku prosvetu do onoga stepena, da će članstvo pravo i dobro poznavati sokolske ideje.

Posebnu pozornost neka svraćaju svi prosvetni odbori sokolskoj štampi. Svaki član i svaka članica mora da čita sokolske časopise i sokolske idejne knjige. Tko ne pozna sokolskih listova, taj nije na visini sokolskoga nabiranja, taj ne zna što se događa u sokolskoj organizaciji i što se od njega zahteva. Većina opšte važnih odredbi objavlja se danas samo u našim listovima, jer je tako najprikladnije; zato mora članstvo da čita te listove i neka znade da su pisani za nj. Prosvetni odbori imaju tu opširno polje, koje je još neobrađeno i potrebuje mnogo marljivih radnika. Od člana do člana neka se vrši agitacija za sokolsku štampu ne samo zato da se listovi raspačavaju nego, što je idealnije, da se članstvo pouči o sokolskim težnjama i o sokolskoj ideji. No ne samo članstvo nego i naš naraštaj i naša deca neka se upoznaju sa sokolskom štampom, koja je namenjena njima.

Koliki bi bio napredak u našoj organizaciji, ako bi svatko i čitao svoje listove! Povereniče za sokolsku štampu, koliko rada Te čeka! Ne oklevaj dakle!

Sve sokolske jedinice, koje izdaju bilokakvu publikaciju, neka ne zaborave poslati JSS. po dva primerka, jer je samo tako moguće imati evidenciju sokolske štampe, koja izlazi u podružju JSS.

Pismeno poslovanje saveznoga prosvetnoga odbora sa župskim prosvetnim odborima bilo je neznatno. Inicijativno nastupio je samo jedan župski prosvetni odbor, ali za sada bilo je nemoguće realizovati njegov predlog. Inače je odbor imao dosta posla i sastajao se je skoro redovito dvaput mesečno na sednice, kojih je bilo u minuloj upravnoj dobi 20.

Kakvim je uspesima urodio njegov rad, pokazat će bliža budućnost. Čitavo članstvo JSS. neka pako smatra sokolsku prosvetu za važno uzgojno sredstvo i neka uzastoji o njenu procvatu i napretku, jer je sokolska prosveta merilo naše svesti i pravilna pojmovanja sokolske ideje.

I. B a j ž e l j.

Znak sokolskoga naraštaja

1. Jugoslovenski sokolski savez daje svome naraštaju poseban znak da ga nosi i tako pokaže da pripada velikoj sokolskoj porodici.

2. Znak je zakonom zaštićen; smeju da ga nose samo oni naraštajnici (-ce), koji su ga primili od svojega sokolskoga društva, i to samo toliko vremena, dogod su zbilja članovi naraštaja onoga društva i s tim naraštajem redovito vežbaju.

Prestanu li biti članovi naraštaja, onda moraju znak povratiti društvu; ako od naraštajnika postanu članovima onoga društva, pridržje si znak.

3. Kada si naraštajnici pripnu svoj znak, moraju da znadu da je to vidljivo obeležje pripadnosti k velikoj sokolskoj organizaciji, koja vrši u narodu najuzvišeniju zadaću opštega oplemenjivanja jugoslovenskoga naroda. Znakom treba da se ponose.

Nitko ne sme učiniti ničega, što bi bilo na sramotu njemu i sokolskoj porodici.

Naraštajnici dobivaju znak uz legitimaciju i revers, koji moraju potpisati. Kad primaju znak, ujedno obećaju:

a) da će vazda čuvati čast sokolskoga imena;

b) da će vazda nastojati, da se čvrstim sokolskim radom uzgoje za najbolje ljude i članove jugoslovenskoga naroda;

c) da će ostati vazda verni sokolskoj ideji i jugoslovenskomu narodu.

Znakove s legitimacijom preda naraštajnicima društveni starosta ili načelnik u navođenosti svega naraštaja i dece. Tom prilikom treba naraštajnicima rastumačiti značenje znaka i pravila za nošenje znaka. Istodobno polažu pojedinci svoje obećanje.

5. Naraštajski se znak pripne na odeću na levu stranu prsiju.

6. Naraštajnik, koji nosi znak, mora da ima uza se legitimaciju.

7. Naraštajnici, koji nose znak, moraju se međusobno pozdravljati pozdravom: «Zdravo!» Nagovaraju se nazivom «brat» i «sestra» i govore si «ti». Međusobni saobraćaj mora da bude uslužan i uljudan.

Ogreši li se naraštajnik o uljudnost, oduzme mu njegov prednjak znak.

Naraštajnici nagovaraju svoje prednjake i članove sokolskih društava nazivom «brat» i «sestra», ipak im ne smeju govoriti «ti».

8. Naraštajnici pozdravljaju sokolske članove i članice, koji nose sokolski znak, pozdravom: «Zdravo!» i to uvek prvi. Nanese li potreba, da takoga člana ili članicu nagovore, moraju se prikazati uvek s legitimacijom. Ako ih nagovori član sokolskoga društva koji nosi znak, ili ako se legitimira, moraju i oni pokazati svoju legitimaciju.

9. Sokolska društva, pre svega članovi odbora prednjačkoga zbora dužni su da paze, da naraštajnici ne zlorabe nošenje znakova i da se sa znakovima u svakom pogledu što dostojnije vladaju. Opaze li kakvu nepravilnost na naraštajniku, treba da ga na to upozore, a naraštajnik mora svaku takvu opasku odmah i sam prijaviti svome prednjaku da se o stvari popita. Zato je potrebno, da onaj član kaže naraštajniku svoje ime i ime društva, koga je član.

10. Naraštajniku je na volju da nosi znak. Ali ako prednjak naraštaja odredi u stalnim slučajevima, da naraštajnici ne smeju nositi znak onda se oni moraju toj odredbi bezuvetno pokoriti.

Zdravniška služba za medzletne tekme v Beogradu

Za svak vlak, s katerim se vozijo Sokoli, naj bo pripravljen po en sanitetni voz z značko rdečega križa. Po možnosti naj vsebuje po enega zdravnika in sanitetno moštvo s par nosilkami. Za okrepičo naj bo pripravljeno več vrčev s svežo mrzlo vodo, kozarci, črno kavo, limonado, z malinovcem in konjakom. Kot zdravila pridejo v prvi vrsti v poštev Pyramidon 0.30 x L, Aspirin 1.00 x L, Tet. amara 200—, Tannalbin 1.00 x L.

Na vseh postajah naj bo pripravljena mrzla voda. V ta namen naj funkcionirajo na postajah odseki onega krajevnega sokolskega društva, ki preskrbe postajo z dovoljno množino sveže zdrave vode in eventualnimi drugimi pokrepčili, kakor: mrzlo črno kavo, mrzlim čajem, malinovcem.

Vsak voz vlaka naj bo preskrbljen z nekolikimi vrči, vsak udeležnik naj ima s seboj kozarec in nekaj limon.

Sanitetni voz naj vsebuje nekaj torbic, ki so namenjene za sokolske zlete vsakemu društvu. Te torbice, ki so podobne vojaškim zdravniškim torbicam, naj vsebujejo: 2 izgotovljeni ster. obvezi za prste; 2 izgotovljeni ster. obvezi velikost I.; 2 izgotovljeni ster. obvezi velikosti II.; 1 izgotovljeno ster. obvezo velikost III.; 10 g ster. bombaževine; 2 kaliko ovoja 5 m/6 cm; 1 kaliko ovoj 5 m/8 cm; 1 trioglat robec; 6 varnostnih zaponk; 1 leukopast 1 m/4 cm; 1 škarje za obveze; 20 g Tet. jodi; 10 x 0.5 Aspirin tablet; 10 x 0.1 tablet pulv. opii; 2 Staim-tableti.

O tem se obveščajo vse župe, ki naj odrede, da se posamezna društva preskrbe z navedenim zdravniškim materijalom, oziroma predložijo to odredbo župnim in društvenim zdravniškim odsekom v izvršitev.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

VIII. redovita sednica starešinstva JSS., dne 18. maja 1925.

Prisutni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Čobal, Deu, Fettich, Fux, Govekarjeva, Jamar, Jeras, Kajzelj, Krejči, Miklave, Požencl, Švajgar, Turk, Trdinova, Zelenko. Opravdani: Gregorin, Marolt, Mužinova, Ludvik.

Brat starosta Gangl, otvorivši sednicu, govori posmrtno slovo bratu Dim. Barbuloviću, starosti sokolskoga društva Skoplje (matica), koji je ne-nadnom smrću preminuo: njegov rad bejaše posvećen širenju Sokolstva u južnom delu naše domovine. Slava njegovu spomenu! Poslali smo brzo-javnim putem naše saučešće društvu i ovlastili župu Skoplje, da zastupa JSS. na pogrebu. — Prijave su za učestvovanje kod otvorenja Tyrševa doma zaključene.

Tajnik brat Fux izveštuje: Od jugoslovenskoga akademskoga društva «Jugoslavija» u Pragu primili smo dopis, kojim javljaju, da su veseli što će doći u saobraćaj s JSS. U tu svrhu bit će prigodom otvorenja Tyrševa doma na raspolaganje soba za razgovor u Strakovoj akademiji. Odredili se referati. — Nadalje izveštuje o stvarima, što su u toku, i o rezultatima sednice za međusletne utakmice u Beogradu.

Izveštaj blagajnika br. Kajzelja: Doprinosi za Savezni dan 154.383-91 Din. — Za VIII. slet u Prag treba odrediti stroge uvete za učestvovanje, jer će inače izrabiti bonitete takovi, koji se priglasu u Sokol samo radi toga i za to vreme. Brat načelnik Ambrožič napominje, da će T. O. postaviti stroge uvete.

Brat Turk izveštuje za gospodarsko odelenje: Podoficirska čitaonica 32. artiljerijskoga puka u Mariboru prosi za plakate. Poslat će se. — Gospodarsko odelenje prednaša predlog, da sve narudžbe prođu kroz ruke G. O., da se za sve dobave predložene nacrti, za veće dobave neka se drže licitacije. G. O. je zaključilo, da izađu naredni brojevi «Spomenice». Rešile su se tekuće stvari gospodarskoga značaja.

IX. redovita sednica starešinstva JSS., dne 25. maja 1925.

Prisutni: Bajželj, Čobal, Gregorin, Jamar, Jeras, Krejči, Marolt, Poženel. Opravdani: Gangl, Ambrožič, Deu, Fux, Govekarjeva, Kajzelj, Miklave, Možinova, Trdinova, Turk.

Mesto odsutnoga brata staroste Gangla otvori sednicu brat podstarosta Bajželj i javlja tužnu vest o smrti brata Steve Todorovića; umro je 22. maja u starosti od 93 godine. Bio je ustanovitelj Sokolstva u Srbiji i jedan od najzaslužnijih radnika na sokolskom polju. Prisutni mu na spomen uskliknu: Slava! Starešinstvo JSS. zastupao je pri pogrebu starosta beogradske župe br. Paunković.

Tajničko izvešće podaje br. Čobal: Župa Ljubljana odstupa savezu sav akt s nacrtima za zgradbu sokolskoga doma društva Unec-Rakek. Odstupa se gradbenom i gospodarskom odelenju. — Banatska župa izveštuje, da se je razdelila u tri okružja. Odstupa se T. O. — Savez kulturnih društava pozivlje naš savez na glavnu skupštinu za dne 7. junija u Ljubljani. — Župa Sarajevo najavlja novo društvo u Brezi. — Društvo u Bugojnu počelo je opet delovati 26. aprila o. g. — Župa Rijeka razdelila se u tri okružja: Crikvenicu, Gospić, Kastav. — Sokolsko društvo u Subotici šilje program svečanosti za 31. svibnja. — Župa Skoplje javlja, da je zastupao savez br. Trifunović kod pogreba brata Barbulovića. — Župa Mostar javlja, da se stvar radi vežbaone sokolskoga društva na Cetinju svršila u Beogradu negativno; društvo je izbačeno iz vežbaone bez razloga. Moli, da savez s svojim uticajem to prepreči. Stvar preuzimlje br. Gregorin, koji će intervenirati u Beogradu.

Za organizacijsko odelenje izveštuje br. Marolt: Budući da je 15. maja prošao termin, do kojega su imala društva pravo da šalju predloge glede pravila, to će organizacijsko odelenje samovlasno nastaviti rad za izradbu pravila. — Odelenje za barjake poslalo je nacрте za barjake društvima: Toplice, Veliki Bečkerek, Laško. — Odelenje fonda za nezgode dozvolilo je oštećenome

bratu Naumoviću, sokolsko društvo Leskovac, župa Niš, izvanrednu potporu. Brat Marolt javlja, da nije župa Niš uplatila nikakih obveznosti za godine 1923. i 1924. S tom izvanrednom potporom otopslao je br. Marolt posebni dopis sa zgodnom poukom društvu Leskovac. Uzelo se na znanje. — Brat Marolt javlja, da moraju pojedina društva doprinositi neku stanovitu odštetu u novcu za nastale troškove glede nacrtu za barjake.

Brat Jamar poda izvešće za lekarsko odeljenje; javlja, da se u gradbeno odeljenje šalju br. dr. Rus i dr. Kraje. Nadalje javlja, da je posetio sokolska društva u Žirama i Gorenjoj vasi. Glede zdravstvenih predavanja treba stupiti u što uži doticaj sa Savezom kulturnih radnika.

VI. izkaz prispevkov za Savezni dan (do 31. maja). Nadalje so prispevala za Savezni dan nastopna sokolska društva: Bela Crkva Din 588—, Foča Din 264—, Klenak Din 100—, Požega (užička) Din 150—, Donji Miholjac Din 200—, Vinica Din 100—, Višnja gora Din 171—, Loški potok Din 50—, Gradac Din 50—. Končni pregled: Župa Banjaluka: prispevala vsa društva; župa Beograd: brez odziva Obrenovac, Smederevo; župa Bjelovar: prispevala vsa društva; župa Celje: prispevala vsa društva; župa Kragujevac: brez odziva Čačak, Gornji Milanovac, Jagodina, Kraljevo, Paraćin, Svilajnac; župa Kranj: brez odziva Bohinjska Bistrica, Medvode, Železniki; župa Ljubljana: brez odziva Bloke, Dolenja vas, Ig-Studenec, Notranje gorice; župa Maribor: brez odziva Dolnja Lendava, Hoče, Jarenina, Pragersko, Radgona, Ruše, Sveta Marjeta na Dravskem polju, Sv. Bolfank, Oplotnica; župa Mostar: prispevala vsa društva; župa Niš: brez odziva Aleksinae, Leskovac, Niš, Piroć, Prokuplje; župa Novi Sad: brez odziva Kula, Titel; župa Novo mesto: brez odziva Mirna peč, Št. Rupert, Št. Vid-Stična, Zužemberk; župa Osijek: brez odziva Djakovo, Vukovar; župa Rijeka: brez odziva Fužina-Vrata, Vrhovina, Skrlevo; župa Sarajevo: brez odziva Visoko, Zenica; župa Skoplje: brez odziva Bitolj, Berovo, Djakovica, Kičevo, Kočane, Novi Pazar, Peč, Priština, Skoplje, Tetovo, Vuči trn, Skoplje I, Kruševo, Uroševac, Negotin, Vardar, Stimlja, Struga, Kosovska Mitrovica; župa Split: brez odziva Igrane, Podgora, Postira, Pučišće, Stari grad, Stobreč, Sućurac, Vis; župa Šabac: brez odziva Budjanovci, Šid, Valjevo, Zvornik; župa Šibenik: brez odziva Biograd, Dubrave, Novi grad, Murter, Rab, Tijesno, Vodice, Krapanj; župa Tuzla: brez odziva Bijelina, Bosanski Šamac, Doboj, Gornja Slatina, Gračanica, Lukovac, Lopare; župa Užice: brez odziva Prijepolje; župa Veliki Bečkerek: brez odziva Banatski Št. Jurac, Bašahid, Bavanište, Crepaja, Čenta, Perles, Srpski Elemir, Srpski Štebej, Srpski Padej, Taraš, Novi Bečej; župa Zagreb: brez odziva Bizeljsko, Čaglič, Glina, Globoko, Kostanjevica, Krška vas, Novska, Okučani, Raka, Sisak, Sv. Križ, Šeovica, Vrgin most; župa Zaječar: brez odziva Knjaževac, Negotin.

BELEŽKE

Medzletne tekme v Beogradu. V Beogradu nastopijo vsi tekmovalci in tekmovalke pri popoldanskem javnem nastopu s saveznimi skupnimi vajami na godbo. Treba je torej, da poskusijo vaje z godbo že doma. — Člani tekmovalci bodo prenočevali poleg tekmovališča v šotorih. Treba je torej, da prinesejo s seboj **potrebno odejo**. — Ne pozabite na jedilno orodje in posodo.